

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind
exploatarea resurselor minerale ale României**

Analizând **propunerea legislativă privind exploatarea resurselor minerale ale României**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b33 din 15.02.2011,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea exploatării resurselor minerale ale României, intervențiile legislative având ca scop, potrivit Expunerii de motive, *„ca în timp ce climatul favorabil pentru investițiile străine în domeniul resurselor minerale să fie menținut, să acorde statului român o putere decizională mai mare decât cea pe care o are în prezent asupra resurselor minerale care îi aparțin”*.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.m) din Constituție, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituție, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. La **art.1**, apreciem că norma, în actuala formulare, este insuficient configurată și, ca atare, este improprie stilului normativ, fiind necesară reformularea acesteia.

Semnalăm în acest sens că, potrivit prevederilor art.135 alin.(2) lit.d) din Constituția României, *„Statul trebuie să asigure (...) exploatarea resurselor naturale, în concordanță cu interesul național”*. Totodată, art.136 prevede la alin.(3) că *„Bogățiile de interes public ale subsolului, spațiul aerian, apele cu potențial energetic valorificabil, de interes național, plajele, marea teritorială,*

resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, precum și alte bunuri stabilite de legea organică, fac obiectul exclusiv al proprietății publice”, iar la alin.(4) că „Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate; de asemenea, ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică.”

Pentru început, trebuie stabilite cu claritate subiectul, obiectul și procedura prin care se realizează gestionarea și exploatarea resurselor minerale. Având în vedere că societățile comerciale la care statul este acționar nu sunt regii autonome, instituții publice ori instituții de utilitate publică, este evident că singura posibilitate ca aceste societăți comerciale să poată valorifica resursele minerale ale României rămâne **concesionarea** sau **închirierea** acestora. Dată fiind natura resurselor minerale, apreciem că acestea nu pot face obiectul unui contract de închiriere deoarece, la finalizarea acestui tip de contract, substanța bunului închiriat va fi total sau parțial consumată, ceea ce exclude restituirea lucrului închiriat în starea în care a fost primit sau restituirea unor bunuri de același gen, operațiuni specifice închirierii. Ca urmare, singura opțiune legală pentru valorificarea resurselor minerale rămâne **concesionarea**.

Apreciem că expresia „Resursele minerale ale României - depozitele acestor resurse, inclusiv cele rezultate în urma unei exploatare din trecut, cât și depozitele de steril și deșeuri rezultate în urma procesului industrial” din partea de debut a normei este neclară deoarece, pe de o parte, definește în mod eronat sintagma „resurse minerale”, contrar definiției din art.2 al Legii minelor nr.85/2003 și, pe de altă parte, nu cuprinde toate resursele minerale vizate și nici nu conține criterii suficiente pentru a circumstanția sfera acestei noțiuni.

Menționăm în acest sens că, *de lege lata*, potrivit prevederilor art.2 alin.(1) din Legea minelor nr.85/2003, „Resursele minerale care fac obiectul prezentei legi sunt: cărbunii, minereurile feroase, neferoase, de aluminiu și roci aluminifere, de metale nobile, radioactive, de pământuri rare și disperse, sărurile haloide, substanțele utile nemetalifere, rocile utile, pietrele prețioase și semiprețioase, turba, nămolurile și turbele terapeutice, rocile bituminoase, gazele necombustibile, apele geotermale, gazele care le însoțesc, apele minerale naturale (gazoase și plate), apele minerale terapeutice, precum și produsul rezidual minier din haldele și iazurile de decantare.” Alin.(2) al aceluiași articol dispune că

„Prevederile prezentei legi se aplică și apelor subterane potabile și industriale pentru activitățile de prospecțiune, explorare, determinare și evidență a rezervelor”.

Art.3 pct.8 din Legea minelor nr.85/2003 prevede că *„concesiunea minieră - operațiunea juridică prin care statul, reprezentat de autoritatea competentă, în calitate de concedent, transmite pentru o perioadă determinată unei persoane, în calitate de concesionar, dreptul și obligația de a executa, pe risc și cheltuială proprii, activități miniere având ca obiect resursele minerale ce cad sub incidența prezentei legi, în schimbul unei redevențe miniere pentru exploatare și al unei taxe pe **activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale**”.*

Ca urmare, în ceea ce privește operațiunile juridice propuse prin proiect, apreciem că ele nu pot avea ca obiect resursele minerale, ci activitățile publice de punere în valoare a acestora, și anume **prospecțiunea, explorarea sau exploatarea**.

Semnalăm că sintagma „societăți mixte” este improprie stilului normativ, fiind necesară înlocuirea acesteia cu „societăți **comerciale**”.

Totodată, având în vedere prevederile art.136 alin.(2) din Constituția României, potrivit căroră *„Proprietatea publică este garantată și ocrotită prin lege și aparține **statului sau unităților administrativ-teritoriale**”*, este de analizat dacă norma nu ar trebui să vizeze și societățile comerciale în care și unitățile administrativ-teritoriale participă la capitalul social în proporția cerută de lege. Formulăm prezenta observație și pentru **art.2, art.4 și art.5**.

Având în vedere utilizarea termenului „acțiuni” în partea de final a textului, apare evident că intenția inițiatorilor este de a da posibilitatea punerii în valoare a resurselor minerale doar de două categorii de societăți comerciale: societăți comerciale pe acțiuni și societăți comerciale în comandită pe acțiuni. Acest aspect, care exclude celelalte categorii de societăți comerciale, ar putea fi susceptibil de încălcare a principiilor stipulate în art.135 alin.(1) din Constituția României, potrivit căroră *„Economia României este **economie de piață, bazată pe libera inițiativă și concurență**.”*

3. La **art.2**, pentru rigoarea exprimării, propunem reformularea normei, astfel încât să fie prevăzut cu ce titlu se distribuie cota din dividende.

4. La **art.3**, semnalăm că norma trebuie corelată atât cu titlul, cât și cu art.1 și art.5, deoarece, *de lege lata*, gazele și petrolul nu sunt conținute în sfera noțiunii de „resurse minerale”. Astfel, potrivit

prevederilor art.1 alin.(2) și (3) din Legea petrolului nr.238/2004, „*Petrolul reprezintă substanțele minerale combustibile constituite din amestecuri de hidrocarburi naturale, acumulate în scoarța terestră și care, în condiții de suprafață, se prezintă în stare gazoasă, sub formă de gaze naturale, sau lichidă, sub formă de țiței și condensat.*” iar „*Gazele naturale cuprind gazele libere din zăcămintele de gaz metan, gazele dizolvate în țiței, cele din capul de gaze asociat zăcămintelor de țiței, precum și gazele rezultate din extracția amestecurilor de gaz condensat.*”

Ca urmare, pentru rigoarea redactării, este necesară reformularea corespunzătoare a normei. Având în vedere că atât **art.1**, cât și **art.3** reglementează obiectul propunerii legislative, sugerăm comasarea normelor într-un singur articol, art.1, ceea ce implică renumerotarea **art.4-6**.

5. La **art.4**, sugerăm reanalizarea și reformularea normei, pentru a se evita inducerea unui aspect de retroactivitate. Relevăm în acest sens că, până în prezent, în domeniile prevăzute la art.1 și art.3 s-au făcut numeroase privatizări și, totodată, există încheiate numeroase contracte de concesiune, cu respectarea legislației în vigoare.

În ceea ce privește subiectul negocierii, semnalăm că nu statul ar putea negocia eventuala preluare a pachetului de acțiuni până la nivelul prevăzut la art.1, ci numai **reprezentanții** statului.

Totodată, apreciem că norma este eliptică, deoarece nu reglementează și ipoteza în care investitorii privați nu doresc să cedeze din acțiunile lor și, în consecință, în termenul de 12 luni prevăzut de text, nu se poate obține cota de participare la capitalul social prevăzută de art.1.

6. Sugerăm eliminarea **art.7** întrucât norma este improprie stilului normativ, având în vedere că, potrivit prevederilor art.65 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, „în vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 268/14.03.2011.

L. nr. 213/1998

M. Of. nr. 448/24 nov. 1998

Lege privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia

1	modificări prin	O.U.G. nr. 30/2000
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea art. 166 din Legea învățământului nr. 84/1995
respinsă prin L. nr. 113/2002	M. Of. nr. 160/17 apr. 2000
M. Of. nr. 189/20 mar. 2002	<i>modifică anexa</i>
2	completat prin	O.U.G. nr. 206/2000
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995
aprobată cu modificări prin L. nr. 713/2001	M. Of. nr. 594/22 nov. 2000
M. Of. nr. 803/14 dec. 2001	<i>completează anexa</i>
3	modificări prin	L. nr. 713/2001
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 206/2000 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995	M. Of. nr. 803/14 dec. 2001	<i>modifică anexa</i>
4	modificări prin	L. nr. 113/2002
Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2000 pentru modificarea și completarea art. 166 din Legea învățământului nr. 84/1995	M. Of. nr. 189/20 mar. 2002	<i>respinge O.U.G. nr. 30/2000</i>
5	modificări prin	L. nr. 241/2003
Lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia	M. Of. nr. 415/13 iun. 2003	<i>modifică anexa</i>

268.

O.U.G. nr. 54/2006

M. Of. nr. 569/30 iun. 2006

Ordonanță de urgență privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică

aprobată cu modificări prin

L. nr. 22/2007

M. Of. nr. 35/18 ian. 2007

1 modificări prin

L. nr. 22/2007

M. Of. nr. 35/18 ian. 2007

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică

modifică art.10 alin.(2), art.14 lit.a), art.19, art.20 alin.(1) și alin.(2) lit.b), art.22 alin.(1), art.23 alin.(1), art.28 alin.(1), art.29 alin.(1), art.47, art.64, art.69